

GIẢI PHÁP THÚC ĐẨY QUÁ TRÌNH XÂY DỰNG CHÍNH QUYỀN THÀNH PHỐ THÔNG MINH Ở VIỆT NAM

LÊ NGUYỄN THỊ NGỌC LAN*

Chính quyền thành phố thông minh được coi là giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý, điều hành của chính quyền trong việc giải quyết các nhu cầu giao dịch giữa chính quyền, người dân và doanh nghiệp. Đồng thời, giúp nâng cao hiệu quả quản lý mọi mặt của đời sống kinh tế - xã hội trong bối cảnh của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 và quá trình hội nhập quốc tế. Đây là mô hình đã được các nước phát triển xây dựng từ lâu, song với Việt Nam vẫn còn là vấn đề mới mẻ và còn nhiều thách thức đặt ra cần giải quyết để thúc đẩy quá trình phát triển chính quyền thành phố thông minh nói riêng và chính phủ điện tử nói chung.

Từ khóa: Chính quyền thông minh; thành phố thông minh; cách mạng công nghiệp 4.0; chính phủ điện tử.

Smart city government is considered a solution to improve effectiveness of the management and administration of a government in dealing with transactions between the government, people and businesses. It also helps to improve effectiveness of the public management of all socio-economic aspects in the context of the industrial revolution 4.0 and international integration. Though this model has been developed for a long time in many countries, it is new for Viet Nam and facing many challenges which need to be overcome to promote development of smart city government in particular and e-government in general.

Keywords: Smart government; smart city; industrial revolution 4.0; e-government.

NGÀY NHẬN: 08/9/2021

NGÀY PHẢN BIỆN, ĐÁNH GIÁ: 12/10/2021

NGÀY DUYỆT: 15/11/2021

1. Thực trạng xây dựng chính quyền thành phố thông minh ở Việt Nam

Trước hết, để hiểu về chính quyền thành phố thông minh (TPTM) cần hiểu về chính quyền thông minh nói chung. Tuy chưa có khái niệm chung nhất, song về cơ bản, chính quyền thông minh là chính quyền sử dụng tối đa yếu tố công nghệ để tạo điều kiện, hỗ trợ việc lập kế hoạch và ra quyết định thực thi chính sách, pháp luật tốt hơn¹. Hay nói cách khác, đặc trưng của chính quyền thông minh là: quản trị đơn giản, đạo đức, rõ ràng,

trách nhiệm và minh bạch. Các đặc trưng này là những thay đổi cơ bản trong hoạt động của chính quyền và trách nhiệm đối với cơ quan lập pháp, hành pháp, tư pháp cũng như công dân.

Từ cách tiếp cận trên, có thể hiểu, chính quyền TPTM là chính quyền ở các đơn vị hành chính có ứng dụng tối đa công nghệ thông tin (CNTT) nhằm nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của cơ quan nhà nước,

* ThS, Trường Chính trị tỉnh Bình Phước

tăng cường công khai, minh bạch thông tin, cung cấp dịch vụ công tốt hơn cho người dân và doanh nghiệp.

Thực tế hiện nay, ở mỗi TPTM đều có định hình CNTT tổ chức, bộ máy và chính sách khác nhau. Tuy nhiên, về cơ bản, việc xây dựng chính quyền TPTM tập trung vào việc ứng dụng những tiến bộ khoa học - công nghệ trong quản lý, xây dựng chính sách nhằm thiết lập chính quyền ở đô thị tốt hơn, thông minh hơn, theo hướng đổi mới trong quản lý, công nghệ, cơ cấu tổ chức, bộ máy và cơ chế, chính sách,...

Để có cơ sở pháp lý cho việc triển khai chính phủ điện tử nói chung và chính quyền TPTM ở các đô thị nói riêng, Chính phủ đã ban hành nhiều văn bản quan trọng có tính chất định hướng cho việc tổ chức triển khai các mô hình này trên thực tế, trong đó có thể kể đến như: Nghị quyết số 36a/NQ-CP ngày 14/10/2015 về chính phủ điện tử, Nghị quyết số 17/NQ-CP ngày 07/3/2019 về một số nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm phát triển chính phủ điện tử giai đoạn 2019 - 2020, định hướng đến năm 2025 nhằm tạo hạt nhân lõi trong quá trình xây dựng chính quyền TPTM. Bên cạnh đó, nhằm bảo đảm tính pháp lý, các thủ tục hành chính trên môi trường điện tử có giá trị pháp lý như các hình thức khác theo quy định của pháp luật, ngày 08/4/2020, Chính phủ tiếp tục ban hành Nghị định số 45/2020/NĐ-CP về thực hiện thủ tục hành chính trên môi trường điện tử, có hiệu lực thi hành từ ngày 22/5/2020. Đây là các văn bản pháp lý có ý nghĩa hết sức quan trọng để bảo đảm yêu cầu vận hành của các chính quyền TPTM.

Ngoài ra, Thủ tướng Chính phủ còn phê duyệt “Đề án phát triển đô thị thông minh bền vững Việt Nam giai đoạn 2018 - 2025 và định hướng đến năm 2030” vào ngày 01/8/2018.

Bộ Thông tin và Truyền thông cũng đã ban hành Khung tham chiếu ICT phát triển đô thị thông minh (ĐTTM) (phiên bản 1.0)²;

xây dựng Bộ chỉ số ĐTTM Việt Nam giai đoạn đến năm 2025 (Phiên bản 1.0)³ và đang nghiên cứu ban hành quy định chung về phân cấp quản lý cơ sở dữ liệu đô thị; xây dựng và ban hành các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật về ICT áp dụng cho ĐTTM; nghiên cứu xây dựng mô hình quản lý cơ sở dữ liệu liên thông; triển khai các địa phương đăng ký thí điểm dịch vụ ĐTTM.

Bên cạnh việc xây dựng các khuôn khổ pháp lý, việc tổ chức bộ máy quản lý nhà nước (QLNN) về phát triển TPTM ở Việt Nam cũng được chú trọng. Đây cũng là cơ sở cho việc thúc đẩy các yếu tố bảo đảm cho hoạt động QLNN của chính quyền TPTM. Theo đó, Cục Phát triển đô thị (Bộ Xây dựng) hiện đang là đơn vị đầu mối trực tiếp thực hiện chức năng tham mưu giúp Bộ thực hiện QLNN đối với các đô thị trên cả nước, đồng thời, cũng là đầu mối tham mưu thực hiện “Đề án phát triển đô thị thông minh, bền vững Việt Nam giai đoạn 2018 - 2025, định hướng đến năm 2030”. Trong khi đó, các bộ, ngành trung ương khác sẽ căn cứ chức năng, nhiệm vụ được giao thực hiện QLNN đối với xây dựng TPTM theo thẩm quyền. Chẳng hạn, Bộ Thông tin và Truyền thông thực hiện chức năng QLNN về CNTT là nền tảng công nghệ của các TPTM. Bộ Khoa học và Công nghệ chịu trách nhiệm ban hành Bộ tiêu chí đánh giá ĐTTM; hệ thống tiêu chuẩn quốc gia phục vụ phát triển ĐTTM tại Việt Nam; tiêu chuẩn hạ tầng thông minh cho cộng đồng và tiêu chuẩn hệ thống giao thông thông minh...

Ở các địa phương, Ủy ban nhân dân (UBND) cấp tỉnh thực hiện chức năng QLNN về đô thị trên địa bàn được quy định tại Điều 14 Luật Quy hoạch đô thị năm 2009, Điều 56 Luật Quy hoạch năm 2017 và các nghị định của Chính phủ. Sở Xây dựng là cơ quan chuyên môn thuộc UBND có trách nhiệm tham mưu, giúp UBND cấp tỉnh thực hiện chức năng QLNN về đô thị trên địa bàn với các nhiệm vụ, như: (1) Tham mưu xây dựng,

tổ chức triển khai thực hiện các cơ chế, chính sách, đề án, chương trình, kế hoạch nhằm phát triển ĐTTM trên địa bàn; (2) Thực hiện các nội dung QLNN khác phát triển đô thị theo quy định và phân cấp của Bộ Xây dựng. Ngoài ra, sở Thông tin và Truyền thông ở các tỉnh có trách nhiệm tham mưu, giúp UBND cấp tỉnh thực hiện chức năng QLNN về thông tin và truyền thông, tạo cơ sở hạ tầng công nghệ ICT cho việc phát triển và quản lý, điều hành chính quyền TPTM trên địa bàn.

Việc tăng cường cung cấp dịch vụ công trực tuyến cho các TPTM cũng được coi là yếu tố quan trọng giúp thúc đẩy quá trình phát triển của chính phủ điện tử cũng như cách thức vận hành của các chính quyền TPTM ở Việt Nam trong thời gian qua.

Việc ban hành danh mục dịch vụ công trực tuyến mức độ 3, mức độ 4 và khai trương vận hành Cổng Dịch vụ công quốc gia, Hệ thống Thông tin báo cáo quốc gia và Trung tâm Thông tin, chỉ đạo, điều hành của Chính phủ là những yếu tố quan trọng hình thành chính phủ điện tử trước khi xây dựng chính quyền TPTM với việc cung cấp trực tuyến các thủ tục hành chính trên phạm vi quốc gia là cách làm sáng tạo, phù hợp thực tiễn của Việt Nam. Từ nền tảng này, việc xây dựng các TPTM, chính quyền thông minh sẽ được đẩy nhanh hơn, tiết kiệm chi phí và thời gian, góp phần nâng cao khả năng cạnh tranh của các thành phố, các tỉnh và năng lực cạnh tranh quốc gia, đồng thời, đẩy mạnh tiến trình cải cách hành chính theo hướng minh bạch, công khai với chi phí ít nhất cho doanh nghiệp và người dân. Số lượng dịch vụ công trực tuyến mức độ 3, 4 được các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương cung cấp là 45.374, tuy nhiên, số lượng dịch vụ công trực tuyến có phát sinh hồ sơ trực tuyến trong quý I/2018 mới chỉ đạt tỷ lệ 9,69%⁴.

Ngày 09/12/2019, Chính phủ khai trương Cổng Dịch vụ công quốc gia (dichvucong.gov.vn). Đây là đầu mối giúp công khai, minh bạch

các thông tin liên quan về thủ tục hành chính, trước mắt cung cấp 5 dịch vụ công thực hiện tại 63 tỉnh, thành phố (đổi giấy phép lái xe; thông báo hoạt động khuyến mại; cấp lại thẻ bảo hiểm y tế do mất, hỏng...); cung cấp 4 dịch vụ công thực hiện tại cấp bộ (cấp giấy phép lái xe quốc tế; đăng ký khuyến mãi; nhóm dịch vụ về cấp giấy chứng nhận xuất xứ hàng hóa; nộp thuế điện tử đối với doanh nghiệp. Ngoài ra, có 4 địa phương đã tích hợp trong năm 2019 cung cấp thêm một số dịch vụ công như tại TP. Hồ Chí Minh là đăng ký hộ kinh doanh và đăng ký thuế, Hà Nội, Quảng Ninh, Hải Phòng là đăng ký khai sinh...⁵.

Ngày 19/8/2020, Chính phủ công bố dịch vụ công thứ 1.000 với các dịch vụ công liên quan trực tiếp đến đa số các doanh nghiệp và người dân như nộp thuế trước bạ, tờ khai đăng ký ô tô. Đồng thời, tiến hành khai trương Hệ thống Thông tin báo cáo quốc gia và Trung tâm Thông tin, chỉ đạo, điều hành của Chính phủ. Hệ thống này giúp tổng hợp, phân tích dữ liệu phục vụ chỉ đạo, điều hành của Chính phủ, Thủ tướng, cơ quan hành chính nhà nước các cấp và hỗ trợ lãnh đạo ra quyết định trên cơ sở thông tin, dữ liệu số được hiển thị trực quan. Qua đó, cho phép theo dõi, giám sát việc thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội được Quốc hội giao, các chỉ tiêu Chính phủ giao bộ, ngành, địa phương; phục vụ Thủ tướng, các Phó Thủ tướng cùng các thành viên Chính phủ trực tiếp chỉ đạo, điều hành thông qua dữ liệu số, hình ảnh trực quan, trực tuyến và tương tác tới thực địa, từ đó nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý, điều hành của Chính phủ, các bộ, ngành và địa phương⁶.

2. Một số vấn đề thách thức đặt ra đối với quá trình xây dựng chính quyền thành phố thông minh ở Việt Nam

Thứ nhất, về mặt pháp lý. Mặc dù đã có nhiều văn bản được ban hành song chính quyền TPTM là vấn đề khá mới mẻ ở Việt

Nam, hơn nữa đây còn là vấn đề đặc thù vì liên quan đến yếu tố CNTT luôn thay đổi và cập nhật từng ngày, từng giờ, do đó, các văn bản pháp lý cần phải được liên tục hoàn thiện và có tính định hướng để tạo được khung khổ pháp lý cho việc tổ chức, xây dựng và phát triển các chính quyền TPTM. Việc ban hành một số khung pháp lý về tiêu chuẩn, quy chuẩn quốc gia đối với TPTM cũng đang được đặt ra trước mắt bởi tính “thông minh” của thành phố cần được sớm ban hành đồng bộ, cụ thể như: (1) Hệ thống tiêu chuẩn quốc gia phục vụ phát triển TPTM tại Việt Nam, Bộ tiêu chí đánh giá TPTM và nghiên cứu phát triển các ứng dụng giải pháp thông minh; (2) Quy định chung về phân cấp quản lý cơ sở dữ liệu TPTM; xây dựng và ban hành các tiêu chuẩn, quy chuẩn kỹ thuật về ICT áp dụng cho TPTM; (3) Hệ thống tiêu chuẩn quốc gia ngành xây dựng phục vụ TPTM và Tiêu chuẩn quốc gia về kiến trúc hệ thống giao thông thông minh (ITS).

Thứ hai, về tổ chức bộ máy. Theo quy định hiện hành, Bộ Xây dựng là cơ quan đầu mối trực tiếp quản lý về TPTM nhưng phần cốt lõi “thông minh” của thành phố là công nghệ ICT lại do Bộ Thông tin và Truyền thông quản lý. Trong khi đó, các ứng dụng dịch vụ thông minh do các bộ, ngành có liên quan quản lý như: dịch vụ du lịch thông minh, giao thông thông minh... Như vậy, thực tế chưa bảo đảm yêu cầu tập trung các nguồn lực và thống nhất quản lý phát triển TPTM nói chung và xây dựng chính quyền TPTM nói riêng, trong khi các cơ quan này đều có thẩm quyền ban hành cơ chế, chính sách. Hơn nữa, cho đến nay, các bộ, ngành liên quan cũng chưa có quy chế phối hợp để thực hiện đồng bộ các đề án phát triển TPTM trên phạm vi quốc gia.

Thứ ba, nguồn nhân lực phục vụ cho việc quản lý, vận hành chính quyền TPTM (chủ yếu là nhân lực có chất lượng cao, có kiến thức về quản lý, sử dụng ICT mới đủ điều

kiện về thực thi chính quyền thông minh, công dân thông minh). Tuy vậy, trong giai đoạn nghiên cứu, xây dựng chính quyền thông minh ở Việt Nam hiện nay, nhân lực trong hệ thống cơ quan QLNN ở cấp trung ương đến địa phương chưa đáp ứng yêu cầu quản lý thống nhất, nâng cao hiệu quả chất lượng hoạch định, ban hành và thực thi các chính sách phát triển TPTM hiệu quả, đạt mục tiêu nói chung và chính quyền TPTM nói riêng.

Thứ tư, về công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức. Xây dựng và phát triển chính quyền TPTM là vấn đề quan trọng và cấp thiết trong bối cảnh cách mạng công nghiệp 4.0 hiện nay, tuy nhiên, trên thực tế, việc thống nhất các quan điểm và nhận thức về các khái niệm cơ bản liên quan đến TPTM, chính quyền TPTM, ĐTTM vẫn chưa nhận được sự quan tâm thỏa đáng của đội ngũ cán bộ, công chức và Nhân dân. Công tác tuyên truyền chính sách, pháp luật liên quan đến vấn đề này còn hạn chế nhất định. Việc tuyên truyền chủ yếu mới dừng lại ở việc phổ biến về vị trí, vai trò của TPTM, nhưng ngay cả ở nội dung này cũng mới chủ yếu được tổ chức dưới hình thức là các hội thảo quốc tế hoặc tham gia các diễn đàn quốc tế về phát triển TPTM nhằm mục tiêu chính là trao đổi kinh nghiệm về mô hình các TPTM.

Tầm quan trọng cần thiết phải đẩy nhanh tốc độ xây dựng TPTM trong quá trình hội nhập quốc tế và tác động của cách mạng 4.0, góp phần nâng cao vị thế của các tỉnh, thành phố và quốc gia trên bình diện quốc tế và nâng cao nhận thức trong các cơ quan QLNN.

3. Một số giải pháp thúc đẩy việc xây dựng, phát triển chính quyền thành phố thông minh ở Việt Nam

Một là, hoàn thiện cơ sở pháp lý về phát triển chính quyền TPTM. Theo đó, cần tiếp tục hoàn thiện, đồng bộ chế định và quy định cụ thể phù hợp với phương thức quản

lý, phương thức giao dịch trực tuyến của chính quyền TPTM để bảo đảm điều kiện cho phát triển các TPTM, ĐTTM. Các quy định về chính quyền TPTM cần đáp ứng yêu cầu xây dựng chính phủ điện tử, chính phủ số và xây dựng nền hành chính nhà nước số phát triển và quản lý có hiệu quả các dịch vụ công trực tuyến, hoạt động thương mại điện tử, kinh doanh điện tử và phương thức hợp tác đầu tư PPP, đặc biệt đầu tư vào hạ tầng kỹ thuật số thiết yếu và bảo đảm yêu cầu an ninh, an toàn và bảo mật thông tin và các giao dịch điện tử.

Hai là, tăng cường tuyên truyền nâng cao nhận thức về chính quyền TPTM. Trên thực tế, xây dựng và phát triển chính quyền TPTM là vấn đề mới cả về khái niệm, nội hàm và thực tế triển khai ở Việt Nam, đặc biệt trong khi vẫn còn có nhiều cách hiểu chưa thống nhất về các khái niệm cơ bản có liên quan như: TPTM, chính quyền TPTM, ĐTTM... Do đó, trước hết cần tăng cường tuyên truyền, thống nhất nhận thức TPTM là đơn vị hành chính thông minh và ĐTTM không phải là đơn vị hành chính và được hiểu là khu vực dân cư sinh sống phi nông nghiệp, đáp ứng tiêu chí nhất định về kỹ thuật, xã hội và có thể có nhiều ĐTTM trong một TPTM. Hay nói cách khác, TPTM bao gồm cả ĐTTM. Trong khi đó, chính quyền TPTM là chính quyền ứng dụng tối đa CNTT nhằm nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của cơ quan nhà nước ở các TPTM nhằm tăng cường tính công khai, minh bạch thông tin, cung cấp dịch vụ công tốt hơn cho người dân và doanh nghiệp. Việc phát triển chính quyền TPTM là một nội dung quan trọng của quá trình, mục tiêu xây dựng chính phủ điện tử, chính phủ số và thúc đẩy quá trình trở thành quốc gia số; đồng thời, đây cũng là nội dung, nhiệm vụ quan trọng của cải cách hành chính nhà nước theo hướng xây dựng nền hành chính nhà nước phát triển, chuyên nghiệp, hiện đại.

Ba là, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao phục vụ quá trình quản lý, vận

hành chính quyền TPTM. Để quản lý, vận hành hiệu quả chính quyền TPTM đòi hỏi nguồn nhân lực có chất lượng tương xứng, đặc biệt là đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức. Do vậy, cần chủ động xây dựng các chương trình đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn cho đội ngũ này. Với vai trò định hướng, dẫn dắt, Nhà nước cần quan tâm chú trọng đào tạo nguồn nhân lực để hình thành đội ngũ chuyên gia an ninh mạng, CNTT, truyền thông... nhằm chuẩn bị nguồn lực cho quá trình chuyển đổi từ phương thức giao dịch truyền thống giữa chính quyền với người dân, doanh nghiệp. Đây cũng là yếu tố then chốt quyết định sự thành công của quá trình xây dựng chính phủ điện tử nói chung và chính quyền TPTM nói riêng.

Cần ưu tiên nâng cao chất lượng nguồn nhân lực thực hiện công tác QLNN về quản trị, vận hành chính quyền TPTM, quản lý các dịch vụ công trực tuyến. Cần có cơ chế, chính sách thu hút, sử dụng nhân tài vào các cơ quan QLNN để phát triển công nghệ mới, ứng dụng dịch vụ gia tăng phục vụ cho việc vận hành chính quyền TPTM trong dài hạn.

Bốn là, nâng cao hiệu quả công tác phối hợp trong phát triển chính quyền TPTM. Theo đó, cần quy định hóa trách nhiệm phối hợp giữa các cơ quan QLNN chuyên ngành trong quá trình phát triển TPTM và chính quyền TPTM cùng các tiêu chí đánh giá cụ thể. Các cơ quan nhà nước ở địa phương cần chủ động xây dựng đề án, kế hoạch với lộ trình rõ ràng để triển khai xây dựng chính quyền TPTM theo phạm vi quản lý trên địa bàn.

Đồng thời, để đáp ứng yêu cầu hội nhập kinh tế quốc tế, cần bổ sung quy định về cơ chế phối hợp với các cơ quan an ninh nước ngoài về bảo đảm an ninh, an toàn mạng và cơ sở dữ liệu quốc gia và cơ sở dữ liệu ngân hàng, phòng, chống tội phạm trên cơ sở thực hiện các cam kết phối hợp, trao đổi thông tin cảnh báo, phối hợp xử lý các tội phạm trên mạng.

Ngoài ra, cần tăng cường xử lý nghiêm khắc các hành vi vi phạm các quy định trong quản lý, vận hành chính quyền TPTM, đặc biệt xử lý các tội phạm liên quan đến an toàn mạng, an ninh hệ thống thông tin mạng, bảo vệ cơ sở dữ liệu về thanh toán điện tử.

Năm là, tăng cường đầu tư cơ sở hạ tầng kỹ thuật thông tin và truyền thông hiện đại. chính quyền TPTM đòi hỏi cao về yếu tố cốt lõi là công nghệ. Do đó, việc tập trung phát triển công nghệ ICT hiện đại làm trung tâm cho hoạt động quản trị, vận hành chính quyền TPTM là việc làm cấp thiết và có ý nghĩa quan trọng. Cần chú trọng tới việc xây dựng, hình thành nguồn dữ liệu thông minh, hệ thống kiểm soát, giao diện trên cơ sở IoT, điện toán đám mây, BigData, thực hiện các cảnh báo theo thời gian thực và phân tích dữ liệu nâng cao. Cùng với đó, thiết lập cơ chế và giải pháp số cho việc chia sẻ truy cập vào quyền sở hữu (tài sản, các tài nguyên khác) nhằm tăng cường hiệu quả sử dụng các nguồn lực của xã hội.

Ngoài ra, ưu tiên xây dựng chính quyền thông minh với công nghệ ICT hiện đại để điều phối các thành phần của TPTM minh bạch, kết nối và hợp tác linh hoạt; xây dựng khung pháp lý và giải pháp giám sát, bảo đảm an ninh thông tin và quyền của các cá nhân, tổ chức trong xã hội; thiết lập hệ thống bảo vệ xử lý các gian lận, dịch vụ cung cấp kém.

Đáp ứng các yêu cầu này cần nguồn vốn rất lớn để đầu tư, do đó, trong điều kiện ngân sách còn hạn hẹp, Nhà nước cần có chính sách khuyến khích, hỗ trợ doanh nghiệp đầu tư cơ sở hạ tầng kỹ thuật hiện đại, hợp tác kinh doanh để phát triển chính quyền TPTM; cần sớm ban hành các văn bản quy phạm pháp luật hướng dẫn Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công tư (PPP), có hiệu lực từ ngày 01/01/2021. Đồng thời, Chính phủ cần có những chính sách tín dụng để các doanh nghiệp tư nhân có khả năng tiếp cận nguồn vốn, nhằm cung cấp tài chính cho các

hoạt động quan trọng mà khu vực tư nhân tham gia trong quá trình phát triển TPTM nói chung và chính quyền TPTM nói riêng□

Chú thích:

1. Vai trò của chính quyền thông minh với đô thị thông minh. <https://aita.gov.vn>, ngày 30/12/2020.
2. Quyết định số 829/QĐ-BTTTT ngày 31/5/2019 của Bộ Thông tin và Truyền thông ban hành khung tham chiếu ICT phát triển đô thị thông minh (phiên bản 1.0).
3. Văn bản số 3098/BTTTT-KHCN ngày 13/9/2019 của Bộ Thông tin và Truyền thông công bố Bộ chỉ số đô thị thông minh Việt Nam giai đoạn đến năm 2025 (phiên bản 1.0).
4. Top 5 thành phố thông minh nhất thế giới. <http://reatimes.vn>, ngày 11/4/2020.
5. Lễ Khai trương Cổng Dịch vụ công quốc gia. <http://baochinhphu.vn>, ngày 23/8/2020.
6. Chính phủ số là con đường phát triển Việt Nam hùng cường thịnh vượng. <https://vietnam-net.vn>, ngày 23/8/2020.

Tài liệu tham khảo:

1. Bộ Xây dựng (2020). Dự thảo Văn bản báo cáo Thủ tướng Chính phủ về tình hình triển khai thực hiện “Đề án phát triển đô thị thông minh bền vững Việt Nam giai đoạn 2018 - 2025 và định hướng đến năm 2030.
2. Đà Nẵng lọt Top 30 chính quyền thành phố thông minh châu Á - Thái Bình Dương. <http://baochinhphu.vn>, ngày 02/4/2021.
3. Hội thảo khoa học: “Xây dựng chính quyền đô thị ở Thành phố Hồ Chí Minh - Cơ sở lý luận và thực tiễn”. <https://hcma2.hcma.vn>, ngày 30/12/2020.
4. Nghị quyết số 52-NQ/TW ngày 27/9/2019 về một số chủ trương, chính sách chủ động tham gia cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư.
5. Quyết định số 950/QĐ-TTg ngày 01/8/2018 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án phát triển đô thị thông minh bền vững Việt Nam giai đoạn 2018 - 2025, định hướng đến năm 2030.
6. Vai trò của chính quyền thông minh với đô thị thông minh. <https://aita.gov.vn>, ngày 16/7/2021.
7. Nguyễn Văn Vẹn. Tiếp cận đa chiều chính quyền thông minh - Định hướng cho xây dựng chính quyền đô thị ở Việt Nam. <https://tapchicongsan.org.vn>, ngày 06/6/2020.